

DEMİR DAĞLARI ERİTMEK...

"Aydın, Türk dünyasının dilini öğrenecek, folklorunu araştırarak, müştereken kabul gören değerleri ve tarihî şahsiyetleri gün ışığına çıkaracak ve bunların etrafında bir birlik şuurunun meydana gelmesini sağlayacaktır."

M. Öcal OĞUZ

Destana göre, Ergenekon, Türk'ün hile ile mağlup edilip, yok edildiği veya esir edildiği bir savaşın sonunda, üç-beş at, deve ve koyunla katliamdan kurtulan iki Türk ailesinin (Kıyan ve Negüs/Tukuz aileleri) sığındığı ve 400 yıl serpilip çoğaldığı küçük ve dağlar arasında sarp bir yerdur. Kıyan ailesinden Börte-çine'nin önderliğinde 400 yıl sonra demir dağları eriterek Ergenekon'dan çıkar-

lar ve anayurtlarına, baba ocaklarına dönüp yeniden Türk birliğini kurarlar.

Anadolu, üç kıtada vatan tutmuş Türk'ün 20. yüzyılda ikinci Ergenekon'u. Türk'ün düşmanının benzer hileleri, benzer katliamları. . . ve yüz yılı aşkın zamandır akın akın devam eden göçler. . . Kimi Şumnu'dan, Kırca'lı'dan; kimi Musul'dan, Kerkük'ten; Kimi Tebriz'-

lara sahip olmadıkça folklorun zengin hazinesinden istifade edemeyiz.

Edebi mahsuller belirli bir dönemden sonra ortaya çıkmışlardır. acaba bu dönemden önce insanların bedii ihtiyaçları yok muydu? Sevmek, sevilme, acımak, düşünmek ve bunlarla ilgili problemler sadece edebi eserlerin ortaya çıkmasından sonra mı oluştu? Yazının ortaya çıkmasından çok önce hatta ilk insandan itibaren bu duygular ve düşünceler mevcuttu. İnsanlığın bu devirleri ile ilgili bedii duygularını bize ancak folklor verebilir. Folklor sözlü gelenekte devam eder. belli formları içinde bizi yazının icadından önceki dönemlere götürür, geçmişimize bağlar. Bu bağ sadece kültürel geçmişimizle kurulan bağ değildir. aynı zamanda geçmişin tecrübelerinden de yararlanmamızı sağlar. İnsanlığın ve insan olmanın manasını daha derinden anlamaya yardım eder. Folklorun içinde bütün insanlık için ortak olan değerler bulunduğu gibi milli değerlerimiz için de son derece zengin bir kaynaktır. Folklor mahsulleri tarih öncesi dönemlerden başlayarak sözlü gelenekle

günümüze kadar devam eder, milli değerlerimizi güçlendirir ve korur. Söz masaldan açılmışken yine masalı ele alarak folklorun dile hizmeti üzerinde duralım. Folklor, içinden çıktığı toplumun diline en büyük hizmeti verir. Bir masal anasının dilinde, bir halk hikâyecisinin anlatışında Türkçenin nasıl doruklarda dolaştığını hissedip gurur duyarım. Bu esnada Türkçe'nin bir felsefe dili olamayacağını, Türkçe'nin musiki dili olamayacağını söyleyenleri bir türlü anlayamam. Bunlar folkloru bilmeyenler, dolayısı ile halkı hiç tanımayanlardır. Bir milleti iyi tanımak için o milletin folklorunu bilmek gerekir. O zaman o milletin kainata, insana, eşyaya nasıl baktığını, neler duyup hissettiğini geçmişte nasıl olduğunu, bugünkü halini ve geleceğinin ne olacağını daha iyi anlarız.

Milletini iyi anlamak ve ona en iyi şekilde hizmet etmek isteyen bir devlet adamı milletinin folklorunu çok iyi bilmelidir. Böylece halkın hangi konularda ne düşündüğünü ne istediğini bilirse vereceği hizmet ve alacağı karşılık da daha iyi olacaktır.

DEMİR DAĞLARI ERİTMEK...

"Aydın, Türk dünyasının dilini öğrenecek, folklorunu araştırarak, müştereken kabul gören değerleri ve tarihî şahsiyetleri gün ışığına çıkaracak ve bunların etrafında bir birlik şuurunun meydana gelmesini sağlayacaktır."

M. Öcal OĞUZ

Destana göre, Ergenekon, Türk'ün hile ile mağlup edilip, yok edildiği veya esir edildiği bir savaşın sonunda, üç-beş at, deve ve koyunla katliamdan kurtulan iki Türk ailesinin (Kıyan ve Negüs/Tukuz aileleri) sığındığı ve 400 yıl serpilip çoğaldığı küçük ve dağlar arasında sarp bir yerdir. Kıyan ailesinden Börte-çine'nin önderliğinde 400 yıl sonra demir dağları eriterek Ergenekon'dan çıkar-

lar ve anayurtlarına, baba ocaklarına dönüp yeniden Türk birliğini kurarlar.

Anadolu, üç kıtada vatan tutmuş Türk'ün 20. yüzyılda ikinci Ergenekon'u. Türk'ün düşmanının benzer hileleri, benzer katliamları. . . ve yüz yılı aşkın zamandır akın akın devam eden göçler. . . Kimi Şumnu'dan, Kırçalı'den; kimi Musul'dan, Kerkük'ten; Kimi Tebriz'-

lara sahip olmadıkça folklorun zengin hazinesinden istifade edemeyiz.

Edebi mahsuller belirli bir dönemden sonra ortaya çıkmışlardır. acaba bu dönemden önce insanların bedii ihtiyaçları yok muydu? Sevmek, sevilme, acımak, düşünmek ve bunlarla ilgili problemler sadece edebi eserlerin ortaya çıkmasından sonra mı oluştu? Yazının ortaya çıkmasından çok önce hatta ilk insandan itibaren bu duygular ve düşünceler mevcuttu. İnsanlığın bu devirleri ile ilgili bedii duygularını bize ancak folklor verebilir. Folklor sözlü gelenekte devam eder. belli formlar içinde bizi yazının icadından önceki dönemlere götürür, geçmişimize bağlar. Bu bağ sadece kültürel geçmişimizle kurulan bağ değildir. aynı zamanda geçmişin tecrübelerinden de yararlanmamızı sağlar. İnsanlığın ve insan olmanın manasını daha derinden anlamaya yardım eder. Folklorun içinde bütün insanlık için ortak olan değerler bulunduğu gibi milli değerlerimiz için de son derece zengin bir kaynaktır. Folklor mahsulleri tarih öncesi dönemlerden başlayarak sözlü gelenekle

günümüze kadar devam eder, milli değerlerimizi güçlendirir ve korur. Söz masaldan açılmışken yine masalı ele alarak folklorun dile hizmeti üzerinde duralım. Folklor, içinden çıktığı toplumun diline en büyük hizmeti verir. Bir masal anasının dilinde, bir halk hikâyecisinin anlatışında Türkçenin nasıl doruklarda dolaştığını hissedip gurur duyurum. Bu esnada Türkçe'nin bir felsefe dili olamayacağını, Türkçe'nin musiki dili olamayacağını söyleyenleri bir türlü anlayamam. Bunlar folkloru bilmeyenler, dolayısı ile halkı hiç tanımayanlardır. Bir milleti iyi tanımak için o milletin folklorunu bilmek gerekir. O zaman o milletin kainata, insana, eşyaya nasıl baktığını, neler duyup hissettiğini geçmişte nasıl olduğunu, bugünkü halini ve geleceğinin ne olacağını daha iyi anlarız.

Milletini iyi anlamak ve ona en iyi şekilde hizmet etmek isteyen bir devlet adamı milletinin folklorunu çok iyi bilmelidir. Böylece halkın hangi konularda ne düşündüğünü ne istediğini bilirse vereceği hizmet ve alacağı karşılık da daha iyi olacaktır.

den, Baku'dan; kimi İskeçe'den, Gümülcine'den; Kimi Kazan'dan; kimi Kırım'dan; kimi Üsküp'ten; Kimi Kâşgar'dan. . . geliyor. Ergenekon'a iki aile sığınmıştı, Anadolu'ya bütün dünya Türklüğü sığıyor. Anayurtlarını, baba ocaklarını bırakarak. . . Gelenlere Anadolu'nun "anayurtları" olduğunu söylüyoruz. Anadolu bir Türk anayurdudur ama, Kırımlı'nın anayurdu Kırım, Kazanlı'nın anayurdu Kazan, Kırçalı'nın anayurdu Kırcaali, Kerküklü'nün anayurdu Kerkük'tür. Onlar için Anadolu ikinci Ergenekon'dur.

400 yıl anayurtlarının hasretiyle yaşayan ve oraya dönme arzusuyla bilenen Türk, demir dağları eriterek Ergenekon'dan çıkarken, Ergenekon'a niçin geldiğini çok iyi biliyordu. Anadolu'ya sığınan Türk de Anadolu'ya niçin geldiğini çok iyi bilmek, Anadolu'nun "demir dağlarını" bulup eritmek zorundadır. Anadolu'nun "demir dağları" kültürlerin savaştığı zamanımızda, işgâl altındaki yurtları ve tutsak milleti yeterince tanımamaktır.

Cumhuriyetin 10. yıldönümü münasebetiyle 29 Ekim 1933'te verilen bir baıda Atatürk şöyle konuşuyor: "Bugün, Sovyet Rusya, dostumuzdur, komşumuzdur, müttefikimizdir. Bu dostluğa ihtiyacımız vardır. Fakat yarın ne olacağını hiç kimse kestiremez. . . Tıpkı Osmanlı İmparatorluğu gibi, parçalanabilir. . . Bugün, elinde sınıksız tuttuğu milletler, avuçlarından kaçabilirler. . . Dünya, yeni bir dengeye ulaşır. O zaman Türkiye, ne yapacağını bilmelidir. Bizim, bu dostumuz, komşumuzun idaresinde dil bir, inanç bir, öz bir kardeşlerimiz vardır. onlara sahip çıkınaya hazır olmalıyız.

Hazır olmak yalnız o günü susup beklemek değildir; hazırlanmak lazımdır. . . Milletler buna nasıl hazırlanır? Manevî köprülerini sağlam tutarak. . . Dil, bir köprüdür; inanç, bir köprüdür; tarih, bir köprüdür. . . Bugün hız bu kitlelerden, dil bakımından; gelenek, görenek, tarih bakımından ayrılmış, çok uzağa düşmüşüz. . . Bizim bulunduğumuz yer mi doğru, onlarınki

mi? Bunun hesabını yapmakta fayda yoktur. onların bize yaklaşmasını bekleyemeyiz. Bizim onlara yaklaşmamız gerekli. Tarih bağı kurmamız lazım. . . Folklor bağı kurmamız lazım. . . Bunları kim yapacak? Elbette biz. . . Nasıl yapacağız? İşte görüyorsunuz; dil encümenleri, tarih encümenleri kuruluyor. . .

Dilimizi onun diline yaklaştırmaya ve böylece, birbirimizi daha kolay anlar hale gelmeye çalışıyoruz, ortak bir mâzi yaratmak peşindeyiz. . . Bunlar, -adı konarak- açıktan yapılmaz; bunlar, devletin ve milletlerin derin düşünceleridir.

. . . Ben, bugünün ileri Türkiye'sini kurmaya ne kadar çalışıyorsam, yarının büyük Türkiye'sinin temellerini atmaya da o kadar dikkat ediyorum." (İsmet Bozdağ, Atatürk'ün Sofrası, İstanbul 1971)

Kırım'da Gaspıralı İsmail Bey'in "Dilde, ıste, fikirde birlik" mücadelesi ve Atatürk'ün bu sözleri, bugün zamanlarından daha çok anlam ve önem kazanmışlardır. Sınılan son kalede de "bölgeci", "oymakçı", "aşiretçi" zihniyetten kurtulamıyorsak, birlik olup demir dağları eritecek "70 ateşi" yakıp "70 körükü" nasıl üfleyeceğiz?

Anadolu'daki Türkler'in artık ufuklarını genişletmeleri, Atatürk'ün mirasına sahip çıkmaları gerekmektedir. Burada rehberlik vazifesi tabiatıyla Ergenekon'daki bilge demircinin fonksiyonuna sahip olan "aydın"a düşmektedir. Aydın, Türk dünyasının dilini öğrenecek, folklorunu araştırarak, müştereken kabul gören değerleri ve tarihî şahsiyetleri gün ışığına çıkaracak ve bunların etrafında bir birlik şuurunun meydana gelmesini sağlayacaktır. Aydın, Anadolu'nun dışında da Türkler'in anayurtlarının bulunduğunu, Anadolu'dakilere de Anadolu'ya gelenlere de oralarda kalanlara da unutturmayacaktır.

Eğer, tekrar anayurtlarımıza ve milletimize sahip çıkmak istiyorsak, Türk dünyasının kültürünü, folklorunu öğrenmek, birlik şuuruna ulaşmak, yani "demir dağları eritmek" zorundayız.